

Postkaart Itaaliast

Inglise keelest tõlkinud Liina Saarm

.....

.....

.....

Kõigile, kes hoolivad teistest inimestest.

PROLOOG

Tindledale, Inglismaa, 1939

Seitsmeteistkümnendaastase Constance Levine'i saatuse määramiseks oli piisanud mündiviskest.

„Kui kull, siis läheb Manhattanile tädi Rachaeli juurde,” oli ema teatanud, suutmata oma „liiderdajast” tüdruku, nagu ta Connie olukorrast teada saades teda nimetanud oli, õieti vaadatagi.

*Manhattanile. Ameerikas. See vast nii halb polegi ... mõtles Connie ning söandas tõsta mahalöödud pilgu ja vaadata isa käsi, üks teise peal, valmis tema saatust avaldama, õhk nende vahel Kölni vee sandlipuulõhna täis. Aga siis läks kõik valesti. Münt ei näidanud kuninga pead. Ja oligi kogu moos. Niisiis ei oodanud teda ees ei laevasõit New Yorki ega tutvumine põnevate Ameerika vaatamisväärsustega, nagu Vabadussammas, mille pilte Connie *Britannia and Eve*'i ajakirjades näinud oli. Ega ka mitte teatrikülastus Broadwayl, kus saaks vaadata elukutselisi tantsijaid*

liikumask sellise graatsilisuse ja elegantsiga, mille poole ta ise igapädalastes tantsutundides püüdes. Midagi sellist ei olnud määratud juhtuma. Mitte nüüd, mil tema saatuse kulg oli igaveseks muutunud.

Selle asemel kupatati ta järgmise Londonist väljuva rongiga kodust Blackheathist ära maale, kus keegi teda ei tundnud. Et ta elaks vanaisa õe tädi Maudi juures unises Tindledale'i külakeses, ümberringi lainetavad karjamaad täis looberdavaid lehmi ja humalakojad kesk peaaegu et taevasse küünituvate humalaväätide ridu. Tädi Maud oli range naine, kellega Connie polnud enne saabumise päeva kunagi kohtunud. Aga selles asja mõte oligi. Ta saadeti pagendusse enne, kui tema vanemate mõjukad ja, mis veelgi tähtsam, ülimalt lugupeetud sõbrad tema teost teada saaksid ja kogu perekond häbisse langeks.

„Ei, see asi tuleb kiiresti ja diskreetselt korda ajada,“ oli isa õpetanud, kui Connie üritas pakkuda teistsugust lahendust. Et ta abiellub oma kallimaga ja nad elavad koos õnnelikult oma elupäevade lõpuni. Aga Jimmy ei olnud juut ja niisiis olid Connie vanemad sellise liidu ära keelanud, pealegi pühkis noormees Deptfordi pakkimistehases põrandaid ja see ei kõlvanud küll kuhugi.

Connie oli Jimmyga kohtunud ühel laupäeval, kui ta koos oma parima sõbra Kittyga nõmmele tivolisise läks. Jimmy ja tema parim sõber Stanley istusid maalitud karusellihobustel nende taga. Oli imeliselt mahe õhtu ning nad sõitsid muudkui ringi ja ringi ja üles ja alla, meloodiline leierkastimuusika tuules heljumas, nii et Connie tundis end muretu ja õnnelikuna. Hiljem, pärast seda, kui Jimmy

oli lasketiirus Conniele kookospähkli ja karvase roosa kaisukaru võitnud, saatis noormees ta koju, teda tee peal erisuguste tobedate aktsentide ja tolamänguga naerutades. Jimmy soovis talle värava juures tõelise härrasmehena head õhtut ning Connie oli hurmatud, kuidas poisi juukselakk, must kui pigi, tema roheliste paharetisilmade ette langes, kui ta Conniele silma tehes peaga nookas.

Järgmisel pärastlõunal kohtusid nad parditiigi juures, nagu kokku lepitud, ning just enne seda, kui Connie pidi teeajaks koju minema hakkama, haaras Jimmy ta enda embusesse ja suudles sellise kirega, et Connie teadis: tema see ongi. Järgnevatel nädalatel lõi nende vahel õitsele armastus; kohtusid nad muidugi salaja, sest Connie vanemad olid Jimmy otsekohe hukka mõistnud. Nad ei andnud talle isegi võimalust enda väärtust näidata, kui ta kord neile külla tuli, käes kaunis kimp aasalilli, mille ta oli ise Greenwichi pargi künklikult niidult noppinud. Ta oli koguni jaama lähedalt pudupoest kimbu ümber rõõmsa kollase satäänpaela ostnud, aga Connie ema kihutas ta säri- nal minema, keeldudes teda majja sissegi laskmast. Ja siis hiljem, kohe pärast seda, kui härra Chamberlaini raadio- saade kolmandal septembril sõja kuulutas, pani Jimmy end kirja, et täita oma kohust kuninga ja kodumaa ees, ning Connie elus oleks justkui tuli kustunud.

Connie oli lubanud, et ootab, kuni ta tagasi tuleb, ning palvetas igal õhtul ja hommikul, et tema kalli Jimmyga midagi ei juhtuks ja ta naaseks sealt, kuhu ta saadeti, kus see siis ka ei olnud. Ta ei suutnud mõeldagi, et tema tõelise armastusega võiks kuidagi teisiti minna, ja uskus, et

selle võimaluse kaalumise oleks ainult saatuse õrritamine. Kuigi Jimmy ei olnud lahkumisest saati ühelegi tema kirjale vastanud ega saatnud isegi mõnd sellist väikest värvilist postkaarti, millise tema parim sõber Kitty enda kallima Stanley käest sai. Kitty hoidis seda oma käekoti sisetaskus, et Stanley lähedust tunda, ja Connie soovis kõigest hingest, et ka temal oleks postkaart. Mõni sõna Jimmylt, millele toetuda. Et ta saaks Jimmyt alati enda lähedal hoida. Tal ei olnud muud, kui roosa kaisukaru. Kui ta oleks Jimmyst midagi kuulnud, oleks tal ehk jagunud julgust talle juba nende tulevasest lapsest rääkida, selle asemel et Jimmy tagasitulekuni oodata. Või ehk oligi nii kõige parem. Tema kaheksateistkümnnes sünnipäev oli peagi tulemas ning ta teadis, et Jimmy abiellub temaga kohe, kui lapsest kuuleb ... ja vanemate luba ei lähegi tarvis.

Paremat kätt alaseljale surudes istus Connie spartalikus magamistoas ettevaatlikult voodi kõrvale kõrge seljatoega tooli. Tädi Maud oli vähenõudlik naine, kes ei kiitnud heaks koduseid mugavusi ega õdusust, eelistades elada märterlikku elu, mille talumist oodati nüüd kuni maha saamiseni ka Connielt. See paistis siis olevat tema karistus selle eest, et ta oli armunud ja lubanud Jimmyl endaga üks kord lähedane olla. Kui ta oleks vaid teadnud, et nende kirehetke tulemusel käima peale jääb, oleks ta pulmaööni oodanud.

Nüüd olid rõõm Jimmy seltsis olemisest, muusika ja lustimeelsus, diivanipadjad ja mugavus ja imeline majasisene vannituba, millega Connie oli kodus, Londoni eksklusiivses Blackheathi linnajaos üles kasvanud, paljad mälestused.

Tädi Maudi maailmas polnud mingit pehmust ega rõõmu. Pika aia lõpus asuv välikäimla oli isegi suvekuudel sünge ja kale ning pani külmavillid Connie varvastel sügelema ja valusalt tuikama. Maja sees polnud sugugi parem, kivipõrandad olid kõvad ja seinad niisked, ning Conniele tundus, nagu oleks tema elust kogu värv välja voolanud. Kui Connie oli Tindledale'i saabunud, lubas tädi Maud tal küla vahel jalutamas käia ning ta kohtus seal kahe talutüdrukuga, kes väljakul pingil istusid ja kotist kartulikrõpse sõid. Õed Winnie ja Edie olid umbes Connie-vanused ning tal oli vahva nendega lobiseda ja teeselda, kuigi vaid natuke-seks, et tema elus on kõik endistviisi. Õnnelik ja lõbus. Aga niipea, kui Connie titekõht ümmarguseks paisuma hakkas, keelas tädi Maud külavahel käimise ära, ja nii ei olnud Connie enam Winnie ja Edie seltsi nautida saanud. Tädi Maud oli koguni käskinud tal võtta magamistoa seinalt alla toredad, aga „kõlvatud” ajakirjaväljalõiked, nii et nüüd olid need peidus tema päeviku vahel ümbrikus, päevikut aga hoidis ta voodi peatsilaua taga õõnsuses.

Vähemalt saab see kõik varsti läbi.

Minust saab lugupeetud abielunaine.

Härra ja proua J. Blake.

Ja ema pealekauba!

Neid lohutavaid mõtteid mõlgutades kompas Connie peatsilaua tagust. Seejärel, päeviku peiduurkast välja tõmmanud, toetas ta selle punnkõhu najale ja võttis sulepea. Ta vaatas kuupäeva ja tõmbas järjekordsele päevale kriipsu peale. Ainult mõni nädal veel. Kindel aga ei saanud olla. Ema sõnul kulus umbes üheksa kuud, kuni laps on nii

suureks kasvanud, et on valmis sündima, aga Connie ei teadnud, kustmaalt loendamist alustada. Kas sellest, kui ta oli unelevalt Jimmy kaisus lamanud, tundes end õnne tipul, keha veel noormehe puudutusest surisemas? Või esimesest korrast, kui kuupuhastus ära jäi? Ja ta ei olnud tihanud küsida.

Aga Jimmy pidi varsti koju tulema ning tooma endaga lõpu hirmu- ja häbitunde. Connie pidi seda uskuma. Muud tal üle ei jäänud, sest Connie ei olnud veel kunagi tundnud ennast nii üksi, nagu praegu ...

1

London, Inglismaa, tänapäev

Grace Quinnile meeldis tema töö Cohen's Convenient Storage Companys. Tegelikult oli see ainus asi, millest talle neil päevil tõelist rõõmu oli. Peale kudumise ja suure kruusitäie kirsibrändisortsuga kakao, mille seltsis õhtuti mõnda armastatud vanasse filmi põgeneda. Ta armastas filmiklassikat. Tunnet, et ta kantakse nostalgiat ja glamuuri täis maailma, kus kunagi midagi halba ei juhtu, või nii vähemalt paistab. Eriti muusikalid, kus palju tantsiti. Fred ja Ginger. Doris Day. *Whipcrackaway!* Ta oli suur Doris Day fänn ning oli Dorist vaadates õppinud palju ajastuse ja täpsuse kohta, mis omakorda aitas Grace'il omaenda tantsuoskusi lihvida. Gene Kelly samuti. „Lauldes vihmas”. Selle šedöövri vaatamisest ei väsinud ta kunagi. Kuigi tema kõigi aegade lemmik oli – loomulikult – legendaarne Audrey Hepburn „Naljakas näos”. See oli tõepoolest „võrratu ja vaimustav”, nagu laulsid Audrey ja Fred Technicolori värvilises stseenis, kus nad Pariisis idüllilise

lossi maadel allajõge triivivad. Aga Grace ei saanud enne võlumaale minna, kui tema voodihaige ema Cora lõpuks magama jääb, mis juhtus viimasel ajal aina hiljem.

Niisiis pani Grace kingad jalga, kammis juukseid ja keerutas siis oma vasekarva lokisasi paremini taltsutatavaks krunniks, üks kõrv Cora ülemise korruse toa poole kikkis, vaikselt palvetades, et tal õnnestuks uksest välja ning tööle pääseda, ilma et ema jälle karjudes hommikusöögikrõbinaid ja röstsaia juurde nõuaks. Grace oli viinud talle juba suure kausitäie maisihelbeid ning kaks portsu moosi- ja võisaia, aga poes oli ekstrapaks krõbe sai otsa lõppenud, „nii et mu kõhu täitmiseks on rohkem vaja,” oli Cora röstsaia juurde nõudes öelnud. Ja viimasel ajal oli Cora ühtlasi karjunud, et lamp otse tema kõrval kapil põlema pandaks, sest tema enda käsi vaid millimeetrite kaugusel „jupsis” jälle. Eelmisel ööl oli seda juhtunud neli korda.

Aga nii ei olnud see määratud minema.

„Grace. Grace. *Grace. Jumala eest, kus sa oled?*” üürigas Cora oma paksu iiri aktsendiga, kopsides jalutuskeppiga põrandat, nii et elutoa laest rippuv plastist lambivari Grace'i pea kohal ohtlikult kiikuma hakkas.

Grace pani harja käest.

Ta haaras mõlema käega kaminasimsist, langetas hetkeks silmi sulgedes pea ja hingas sügavalt sisse, seejärel pikalt välja, otsides enda seest kõigest hingest veel ühtain-
sat visadusekübekest. Ta oli väsinud. *Nii väsinud.*

Grace uuris silmi lahti tehes peeglist oma nägu ning märkas, et roheliste iiriste ümbrus oli magamatuses-
t punane ning tema hele tedretähniline nahk tundus veelgi

kahvatum, kui selline asi üldse võimalik oli. Coral oli olnud halb öö ja Grace oli olnud peaaegu kella kolmeni üleval. Nüüd jääb ta kolmandat päeva järjest tööle hiljaks; tema ülemus Larry oli küll väga mõistev, aga juba aastates mees. Ja pärast eelmise aasta põlveoperatsiooni ei olnud tal kerge mööda laohoone koridore kõndida, et temperatuuriregulaatoreid kontrollida ja rasked metallkärud tagasi lifti kõrvale oma kohale lükata. Jah, ta oli Grace'i vastu hea olnud, nii et Grace oleks vastutasuks võinud vähemalt õigeks ajaks tööle ilmuda. Grace'i meelest polnud tõesti õiglane kõik Larry teha jätta.

Ent niipalju, kui tema aru sai, polnud viimasel ajal õieti miski õiglane. Ei Larry ega tema suhtes. Kuidas oli õiglane, et ükski õdedest-vendadest teda ei aidanud? Coral oli neli täiskasvanud last, aga ometi pidi ainult Grace, kõige noorem, üksipäini nende äärmiselt nõudlikku ema hooldama. Ainult tema parim sõber Jamie käis tal aeg-ajalt abiks. Jamie elas ridamajas nende kõrval ja nad olid siin, Woolwichis, koos üles kasvanud. Mees töötas nüüd Queen Elizabethi haiglas ämmaemandana ja astus sisse, millal aga aega sai, et Corat keerata ning talle ühe naela eest kraabitav lotopilet osta. Corale meeldisid lotopiletid ja ta oli veendunud, et „suur võit” on kohe tulemas. Ja kui see päev kord saabub, palkab ta „eksperthooldaja ja läheb elama Londonisse Savoy hotelli, kus osatakse neid asju õigesti teha”.

Grace oli seda kõike miljon korda kuulnud ning lootis ausalt öelda väga nende mõlema pärast, et „suur võit” kähku teeb ja peagi tulemas on. Cora keeldus kindlalt munitsipaalhooldekodust, väites, et talle kõlbab ainult

selline, mis on peen nagu viietärnihotell, samuti ei lubanud ta majja abiks „rahvarämpsus”, ehk siis võõraid, niisiis jäigi kõik ainult Grace’i hooleks. Ja Grace teadis, et ema hooldamine ja täiskohaga töö korruga käisid talle üle jõu, aga ta ei näinud teist võimalust. Eriti kuna Cora oli igasuguse abiraha taotlemisest kategooriliselt keeldunud, nii et Grace’i sissetulek oli nende ainus elatusallikas. Grace oli üritanud oma õdesid-vendi pildile saada, aga nad olid kas kaugemale kolinud või olid neil Londonis pangas tähtsad töökohad ... no tähtsamad kui tema töö Greenwichi tehнопargi laofirmas, mis oli bussiga ainult kümne minuti kaugusel, selline oli nende tegelik arvamus. Niisiis rügas Grace edasi ... sest ta ei saanud ju lihtsalt oma ema hüljata, talle selga keerata, kui ema ei suutnud kogukusest võimendatud terviseprobleemide tõttu ise voodist tõustagi.

Ei, Cora vajas teda.

„Mis on, ema?” küsis Grace Cora magamistuppa astudes; õhk oli talgi maikellukeselõhnast nii paks, et ta pea-aegu lämbus.

„Misjaoks sa selle ostsid?” hädaldas Cora, trullakas nägu krimpsu kiskumas.

„Mida sa silmas pead, ema?” Grace vaatas toas ringi.

„Näe!” Ja Cora kergitas tekiserva. Tema jämedad paljad sääred ja käsivarred ning öösärgis keha olid valge talgiga kaetud. Grace’il vajus süda saapasäärde. Kuldne kell kummutil oli kakskümmend viis minutit kaheksa läbi ja ta pidi kell üheksa tööl olema. Tal ei olnud kuidagi aega kogu olukorda ära klaarida: talgine lina välja vahetada, sealjuures ema ettevaatlikult keerates, nagu sotsiaalameti

hooldusabiline talle näidanud oli. Ja siis Cora pulbrist puh-
taks pesta ja talle uus öösärk selga leida. Grace oli võt-
nud sahtlist viimase öösärgi sel hommikul, enne kui pesu
masinasse pani. Ta oli kavatsenud selle lõunapausi ajal koju
rutates kuivama riputada. Aga ta ei võinud ema terveks
hommikuks sellisesse olukorda jätta. Cora kähises juba sisse
hingatud talgist ning ta nahk ähvardas hauduma minna ja
punetama hakata, mis tähendanuks valusate lamatiste välti-
miseks rohkem kreeme ja tihedamat keeramist.

Niisiis, leppides, et peab Larryt järjekordselt hilise
tööleilmumisega alt vedama, võttis Grace teksade taskust
telefoni, kirjutas talle kiiresti sõnumi ning asus siis tegut-
sema. Kui ta kärmelt teeb ja Cora tema juhendamise järgi
küljele keeramise ajal tõstekäsipuust kinni hoiab, on ehk
võimalust enne kella kümnet tööle jõuda.

„Kuidas see siis juhtus?” küsis Grace ettevaatlikult, sest
ema sattus kergesti raevuhoogu ja see oli küll viimane,
mida tal praegu tarvis oli. Siis ei aita Cora teda üldse ja
kogu protsess võtab kaks korda kauem aega.

„Sa otsid vale asja!” süüdistas Cora. „Ma ütlesin, et osta
hea Marks and Sparksi oma, mitte odav Pound Shopi oma.
Kork kukkus ära, kui ma seda raputasin.”

„Aga ema, miks sa endale talki peale panid? Ma ju tegin
hommikul seda kõike pärast su pesemist,” tuletas Grace
talle meelde, hakates linanurki madratsist eemale tõmbama.

„Ei teinud.”

„Minu meelest küll tegin,” vastas Grace vaikselt, teades,
et oli seda kindlasti teinud.

„No küllap sa unustasid. Sa oled alati hajameelne
olnud. Vaat sinu vanem õde Bernadette ... tema ei unusta

kunagi. Igal sünnipäeval, jõuludel ja emadepäeval tuleb armas kaart. Ja lilled. Sa vaata neid seal. Küll on imeilusad. Ja värsked. Neil on vapustav lõhn,” ülistas Cora. Grace heitis pilgu suure kimbutäie roosade liiliate poole, mis olid saabunud pühapäeval koos kaardiga, milles Bernie palus vabandust, et ta Corat emadepäeval vaatama ei tule, kuna tema mees Liam kingib talle „erilise ema” poputuspäeva. Eelmisel aastal oli juhtunud sama. Ja üle-eelmisel. „Sul oleks meie Bernadette’i käest nii mõndagi õppida, seda kohe kindlasti.”

„Aga kahju, et ta külla ei tulnud. Oleks olnud tore teda näha, eks?” mõtiskles Grace ema küljele hiivates; talle ei tulnud meelde, millal õde viimati nende lapsepõlvkodus käinud oli. Kuid kahetses siis neid sõnu kohe, kui need olid ta huultelt lahkunud.

„No nüüd ta ju ei saa tulla, muidugi ei saa! Ta on ise ema. Ema jaoks on oluline olla emadepäeval koos oma lastega,” seletas Cora, nähtavasti irooniat märkamata. „Ja Bernadette töötab nii kõvasti selle erapanga vastuvõtulauas – sa ju tead, et kliendid peavad erilist kellukest helistama juba lihtsalt selleks, et neid hoonesse sisse lastaks. Vaat nii tähtis pank – nii et miks tal ei võiks üks vaba päev olla?” patras ta edasi ja siis – „Ai!” – lõi tütrele käeselja pihta, kui üks hõbehall juuksesalk kogemata Grace’i särginööbi taha jäi.

„Vabandust, ema.” Grace tõmbas võpatades valutava käe eemale ja harutas õrnalt ema juuksed vabaks.

„No vaata ette. Pole ime, et su kallim putku pistis ... kui sa temaga selline oled. Küllap vaene mees kardab, et sa

teed talle ka oma karmide kätega haiget. Ja ega sa nooremaks ei jää, Grace, seda kohe kindlasti mitte.” Cora vangutas pahakspanevalt pead ... või oli see hoopis jälestus tütre puudujääkide üle? „Sa ei saa lasta sellel, mis selle toreda Matthew’ga juhtus, oma ülejäänud elu ära rikkuda. Ei, sul tuleb ennast kokku võtta ja selle uuega pingutada, muidu jätab tema ka su kellegi palju noorema ja ilusama pärast maha.”

Grace oigas sisemiselt ja tõstis silmad lakke; viimaste aastate jooksul oli ta kuulnud seda triaadi oma triljon korda. Ta mõtles Matthew’le, oma endisele kihlatule. Oma elu armastusele. Aga mees oli nüüd abielus kellegi teisega.

Grace ja Matthew olid kohtunud tantsukoolis ja armunud, kui nad pärast lõpetamist koos kruuisilaeval töötasid. Siis, hiljem, olid nad mõlemad kodulinna Londonis muusikalidesse rollid saanud. Kõik oli muretu ja lõbus, kuni Cora hakkas aina rohkem Grace’i aega nõudma; ta helistas sageli järjekindlalt hilja öösel ning äratas Grace’i ja Matthew’ üles, kui nad olid pärast kaht järjestikust etendust surmväsinud. Rääkimata veel mõjust järgmise päeva etendusele, kus nad tegid tantsides puhtast kurnatusest rumalaid vigu, kuni Matthew hüppeliigesele viga tegi, mis läks talle maksma rolli „Lõvikuningas” West Endil – tema unistuste võimaluse. Tagasi vaadates sai Grace aru, et siis hakkaski pinge nende vahel võimenduma – tema tundis, et on kohustatud ema aitama, ja Matthew hammustas muudkui keelde, kui Cora leidis võimalust nende suhet õõnestada.

Ja nüüd oli Matthew’l särtsakas kohevajuukseline abiikaasa, kes oli superheas vormis ja töötas joogaõpetajana,

ning inglipõksed kaksikupõnnid; nad elasid üliõnnelikult Cotswoldis maamajas, mis oli nagu šokolaadikarbilt pärit, ja mille aasalilli täis tagaaed (tegelikult pigem nurm) lõppes ehtsa ojaga. Ja nagu sellest õnnest poleks ühe inimese jaoks veel piisanud ... võttis ta hiljuti šokolaadipruuni laboratori. *Kutsika*. Ja Grace teadis seda kõike Facebooki postitustest, mida ta aeg-ajalt endiselt vaatas. Tavaliselt õhtuti, kui ta oli liiga palju kirsibrändiga kakaod joonud ja tema enesehinnang oli umbes põranda tasandil. Sest mälupilt tollest päevast – kui ta oli leidnud Matthew' koos Särtsaka Joogatreeneriga nende voodist – oli igaveseks tema pea sisse maalitud.

See oli juhtunud kahe aasta eest ja Grace'i süda oli purunenud lugematuteks kokkupandamatuteks kildudeks, kui Särtsakas Joogatreener end nagu muuseas Matthew' alasti puusadelt püsti ajas ja vannituppa loivas. Ta peatus vaid selleks, et kummarduda ja põrandalt postmargisuurused stringid korjata. Hiljem tõi Matthew teise naisega voodisolemise põhjuseks, et ta oli arvanud, et Grace on „päev otsa ära ja jälle oma ema eest hoolitsemas nagu alati”. Nähtavasti oli ta hakanud üksildust tundma.

Pärast mehe väljakolimist oli Grace'il nädal aega keeruline funktsioneerida ning unetud ööd täis mälupilte, kuidas sellessamas voodis, kus ta parajasti magada üritas, embab pringi tagumikuga alasti naine Matthew'd, kutsusid esile depressiooni. Ja kuna ta ei suutnud üksinda kogu üüri maksta, jäi ta nende ühisest korterist ilma. Siis oligi ta tagasi lapsepõlvekoju Cora juurde kolinud.

Ema ei olnud siis veel voodihaige, aga vajas igapäevatoimetustega abi. Nii et kuna Grace leinas mustas masenduses

suhet ja ühist elu, mida ta oli arvanud endal Matthew'ga olevat, ja kuna tema kirg etendus kunstide vastu oli kadunud, jättis ta oma töö West Endi taustatantsijana ning temast sai hoopis ema hooldaja. Selline üksildane roll oli Grace'ile tol ajal sobinud, kuna see tähendas, et ta sai taanduda aina sügavamale enda sisse, eemale välismaailmast ja kõigest selle ohtudest ... näiteks särtsakatest kiskjalikest joogatreeneritest! Eraklikkus tundus omamoodi kaitsevarjendina, kus Grace sai end potentsiaalse südamepurunemise eest hoida. Sest sellel kohutaval päeval varises tema elu tõepoolest kokku. Ta oleks Matthew' kätte kasvõi oma elu usaldanud, ja mees oli sellest justkui õhu välja imenud, ning Grace mängis seda peas miljon korda uuesti läbi. Ta muudkui ketras seda hetke, kui ekstaasis Matthew oma poolsuletud silmad avas ja teda magamistoa uksele seismas märkas. Tardununa. Grace vaatas seda hetke nagu läbi ajanihkega satelliidi. Kaks kaunist keha liikusid nagu üks täiuslikus sümfoonias ja aegluubis, süvenenuna teineteise sensuaalse nautimise rõõmu.

Toas istudes veedetud nädalatest olid saanud kuud, kuni aasta hiljem, kui Grace teadis, et ei saa enam niimoodi jätkata, oli tal õnnestunud julgus kokku võtta ja arstilt abi otsida. Depressioonist tingitud agorafobia, pani arst diagnoosiks ning saatis ta nõustaja juurde, kes määras talle programmi, mille eesmärk oli enesekindlus ja -hinnang taas üles ehitada. Ja teatud määral oligi see toiminud. Peagi pärast seda läks ta tööle Larry laofirmasse; nüüd oli ta seal aasta aega assistendiks olnud – nõustajal oli sõber, kes tundis kedagi, kes omakorda tundis Larry naist Bettyt

ja teadis, et too otsib abilist; kuna Bettyl ja Larryl hakkas aastaid juba kogunema ning nende täiskasvanud lapsed elasid ja töötasid välismaal, oli neil ainult kahekesi raske äriiga toime tulla.

Nii et Larry lahke kannatlikkuse ja nõustaja julgustuse toel suutis Grace nüüd väljas tuttavates kohtades käia, kui liikus varem käidud teed mööda. Ta sai minna näiteks tööle või raamatukokku või tänavanurgale poodi. Kena ja lihtne. Turvaline. Siis ta teadis, kus on, isegi kui tal tuli hingamise rahustamiseks bussipeatuseni samme lugeda. Nii oligi ta kohtunud „selle uuega”, Philiga. Kui Grace ühel hommikul tööle läks, oli mees näinud teda bussipeatusesse jõudes pominal samme lugemas ja temaga juttu teinud. Koduteel oli Phil jälle kohal ja pakkus, et saadab ta ukseni. Asi oli nende vahel arenema hakanud.

„Ja sa saad varsti kolmkümmend viis, nii et sa pead sellele mõtlema, enne kui veel mehi eemale hirmutad. Kui sa jalgu alla ei võta ja endale abikaasat ei leia, ei saa sa kunagi emaks,” löikas Cora Grace’i mõtetele vahele. „Ja mina ei ole ju igavesti olemas, ja siis sa jääd täitsa omapead!”

Grace tõmbas alahuule suhu ja hammustas seda kõvasti, töotades, et räägib veelkord oma venna ja õdedega. Miski pidi muutuma. Temagi tegi kõvasti tööd. Ja mida ta ei oleks andnud, pääsemaks kasvõi üheks päevaks ema kurja iseloomu ja õelate sõnade eest ... rääkimata luksuslikust poputuspäevast! Ja Phil kurtis kogu aeg, et Grace’il ei ole viimasel ajal tema jaoks üldse aega. Nähtavasti rikkus Cora Phili elu ära. Ja kuigi Grace mässas süütundega, et tal omaenda ema kohta sellised mõtted on, pidi ta tunnistama, et hakkas isegi aina rohkem samamoodi arvama.